ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
L. dz. 8515 JH
Wpłynęło dn. 25.II 1922 roku
Wyszło dn. — 192 — roku
Załączników

Paryż dn. 17/II

K5

Szanowny Panie Majorze,

Przedwczoraj miała miejsce pierwsza rozmowa posła Zamoyskiego z Poincaré. Ponieważ Poseł uważa jej treść za najściślej poufną, nie będzie oficjalnego raportu tylko list prywatny Posła do Skirmunta. Obawiam się, że list ten może nie być okazany Komendantowi i wobec tego najściślej poufnie komunikuję poniżej treść tego co powiedział Poincaré.

1. Sprawa umów naszych z Francją. Poincaré oświadczył, że umowa handlowa będzie w tych dniach podpisana (tekst ostateczny jest już zaakceptowany) a zatem umowy polityczna i wojskowa nabiorą siły formalnej.

O sprawie kredytów wojskowych Poincaré nie mówił. Jesteśmy od miesiąca w trakcie oczekiwania odpowiedzi na nasze ostatnie propozycje co do kredytów złożone na

Fr.

Quai d'Orsay. Tymczasem jeszcze trwają rozmowy między Quai d'Orsay a Ministerstwem skarbu. Jak dotąd nie mamy powodów przewidywania poważniejszych trudności.

2. W sprawie sojuszu angielsko-francuskiego, Poincaré zakomunikował, iż domaga się rozciągnięcia w tej lub innej formie gwarancji angielskiej na wypadek napadu Niemiec na Polskę lub Czechy. Jednocześnie jednak stwierdził, że nie wierzy, aby można było osiągnąć zgodę na to Anglji, iż uważa rzecz zgóry za przegraną nie zaprzestanie jednak dalszych wysiłków w tym kierunku. – Poincaré zapewnił, że niezależnie od rozciągłości sojuszu francusko-angielskiego nie może on odbić się ujemnie na umowach z nami.

3. W sprawie konferencji w Genui. Poincaré nie wierzy w możliwość jej realnych rezultatów. Zdaniem jego sytuacja wytworzona przez konferencję

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

nie pozwoliły zobowiązać bolszewików do przyjęcia przed Genuą, żadnych warunków a priori. Trzeba będzie na samej konferencji postawić warunek aby przed przystąpieniem do dyskusji nad właściwymi tematami porządku dziennego, bolszewicy przyjęli zobowiązania zawarte w decyzji w Cannes (6 punktów uchwały z dn. 6/I b.r.). Poincaré wyklucza ewentualność taką, w której Francja nie przyjęłaby udziału w Konferencji w Genui, nie wyklucza natomiast ewentualności opuszczenia przez Delegację francuską Konferencji w trakcie jej trwania. Dalej P. uważa za konieczne porozumienie się wzajemne przed Genuą pomiędzy aliantami. Na zapytanie Posła Zamoyskiego czy myśli o porozumieniu się wielkich mocarstw, powiedział – „nie, nie na wielkich i małych w tej sprawie wszyscy się zbroić i potrzebne jest porozumienie między wszystkiemi aliantami. W specjalnie bliskim kontakcie będę z Ukrainą, gdyż uważam że w sprawach ukraińskiej Rosji Polska jest bardzo poważnym czynnikiem i porozumienie z nią uważam za specjalnie ważne i pożyteczne."

Cała rozmowa była prowadzona ze strony P. w tonie bardzo serdecznym i z dużym zainteresowaniem zwłaszcza co do kwestji Rusi.

Przez następnego kurjera przyślę Panu obszerniejszy list o ogólnej sytuacji tutaj w związku z rozmową z P. i innymi dyplomatami. W każdym razie należy skonstatować iż otwierają się przed nami nowe pomyślne możliwości

Uścisk dłoni Tytus

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

8516 J4

Odpis.

Paryż dn.27/I.22.

Do mjra Świtalskiego

Szanowny Panie Majorze!

Przedwczoraj miała miejsce pewna rozmowa posła Zamoyskiego z Poincare. Ponieważ poseł uważa jej treść za najściślej poufną, nie bedzie oficjalnego raportu tylko list prywatny do p.Skirmunta. Obawiam sie, że list ten może nie być okazany Komendantowi i wobec tego najściślej poufnie komunikuje poniżej treść tego, co powiedział Poincare.

1/. Sprawa umów naszych z Francją.

F Poincare stwierdził, iż umowa handlowa będzie w tych dniach podpisana /tekst ostateczny jest już zaakceptowany/, a zatem umowa polityczna i wojskowa nabiorą siły formalnej.

O sprawie kredytów wojskowych Poincare nie mówił. Jesteśmy od miesiąca w trakcie oczekiwania odpowiedzi na nasze ostatnie propozycje co do kredytów złożone na Quai d'Orsay. Tymczasem jeszcze trwają rozmowy miedzy Quai d'Orsay a ministerstwem skarbu. Jak dotąd nie mamy powodów przewidywania poważniejszych trudności.

N 2/W sprawie sojuszu angielsko-francuskiego, Poincare zakomunikował, iż domaga się w tej lub innej formie rozciągniecia gwarancji angielskich na wypadek napadu Niemiec na Polske lub Czechy.

Jednocześnie jednak stwierdził, że nie wierzy, aby można było osiągnąć zgode na to Anglji, że uważa rzecz zgóry za przegraną, nie zaprzestanie jednak dalszych wysiłków w tym kierunku. Poincare zapewnił, że niezależnie od rozciągłości sojuszu francusko-angielskiego nie może on odbić się ujemnie na umowach z nami.

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

3/W sprawie konferencji w Genui.

R Poincare nie wierzy w możliwość jej realnych rezultatów. Zdaniem jego sytuacja wytworzona przez konferencje nie pozwala zobowiązać bolszewików do przyjecia przed Genuą żadnych nacisków a priori. Trzeba będzie na samej konferencji postawić warunek, aby przed przystąpieniem do dyskusji nad właściwymi tematami porządku dziennego, bolszewicy przyjeli zobowiązania zawarte w decyzji w Can-

507

nes /6 punktów uchwały z dn. 6/I.b.r./ Poincare wyklucza ewentualność taką, w której Francja nie przyjełaby udziału w konferencji w Genui, nie wyklucza natomiast ewentualności opuszczenia przez delegacje francuską konferencji w trakcie jej trwania. Dalej uważa Poincare za konieczne porozumienie sie z aljantami przed Genuą. Na zapytanie posła Zamoyskiego, czy myśli o porozumieniu sie wielkich mocarstw, powiedział -"nie, niema wielkich i małych w tej sprawie, wszyscy są równi i potrzebne jest porozumienie miedzy wszystkimi aljantami. W specjalnie bliskim kontakcie bedą z wami, gdyż uważam, że w sprawach rekonstrukcji Rosji Polska jest bardzo poważnym czynnikiem i porozumienie z nią uważam za specjalnie ważne i pożyteczne".-

Cała rozmowa prowadzona była ze strony Poincare w tonie bardzo serdecznym i z dużym zainteresowaniem, zwłaszcza co do kwestji Genui.

Przez nastepnego kurjera przyśle Panu obszerniejszy list o ogólnej sytuacji tutaj w związku z rozmową z Poincare i innymi drobniejszymi. W każdym razie trzeba skonstatować, że otwierają sie przed nami nowe pomyślne możliwości.

Uścisk dłoni łącze

m.p. Łukasiewicz

Za zgodność: